

rozdział do zarządzenia nr 5/2016

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych

MIASTO
STOLECZNE
WARSZAWA

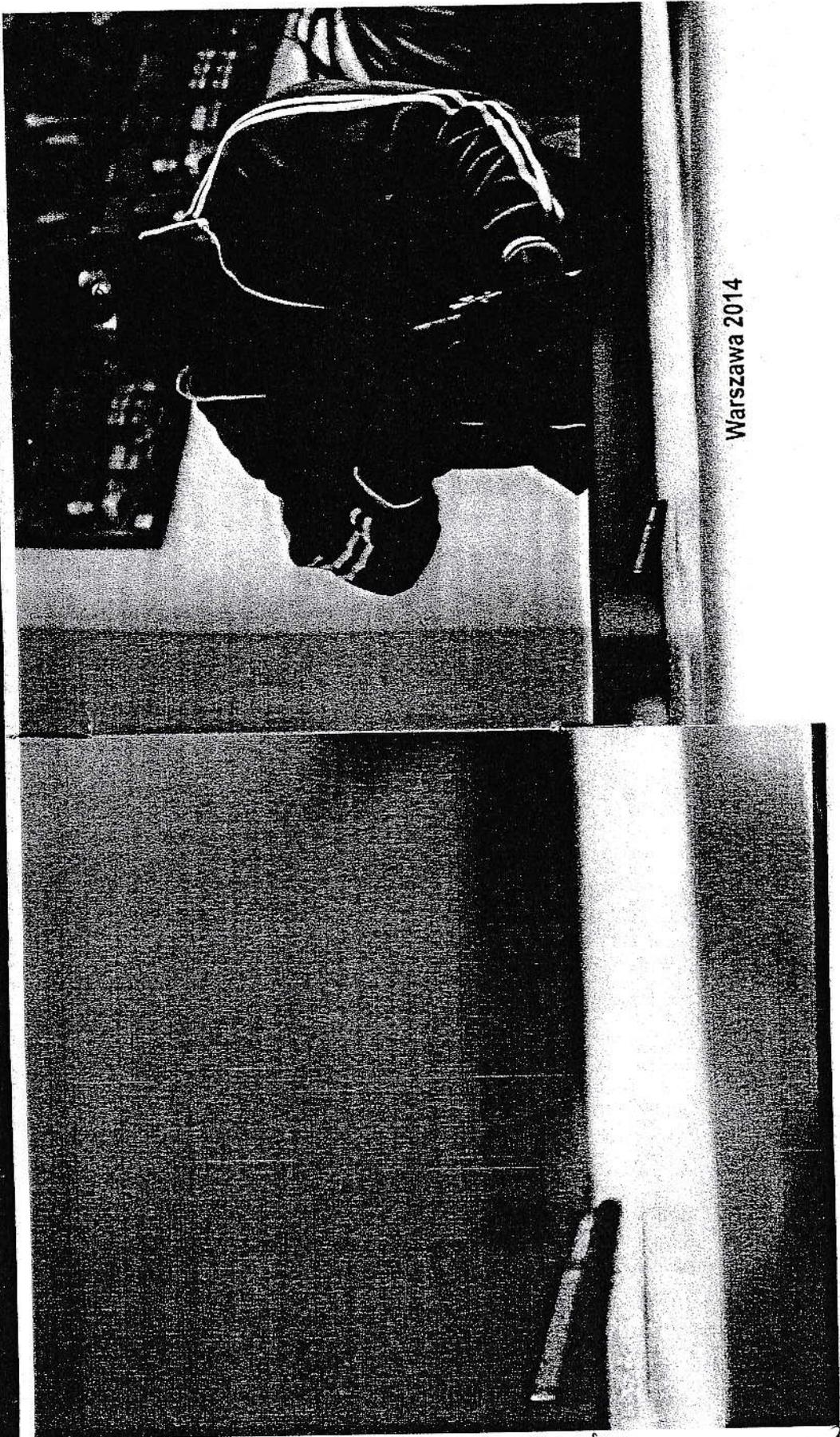
Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych

MIASTO
STOLECZNE
WARSZAWA

**ZASADY POSTĘPOWANIA
NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA
NA TEREN PLACÓWKI OŚWIATOWEJ**

Warszawa 2014

Opracowanie zawiera zasady postępowania w przypadku wtargnięcia napastnika na teren placówki oświatowej, wskazówki dotyczące zachowania dyrektora i wszystkich pracowników w związku z zaistnieniem sytuacji zagrażającej zdrowiu i życiu ludzi, w tym zasady alarmowania o zdarzeniu oraz ogólne zasady funkcjonowania instytucji w sytuacji kryzysowej.

DEFINICJE

NAPASTNIK: osoba posługująca się bronią, która zabija lub próbuje zabić osoby znajdujące się na określonym obszarze, w obiekcie lub budynku.

ALARM: sygnał dźwiękowy informujący o wtargnięciu napastnika na określony teren, do obiektu lub budynku.

ALARMOWANIE: działanie mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału do wszystkich osób pozostających na terenie placówki o wystąpieniu sytuacji kryzysowej – wtargnięciu uzbrojonego napastnika.

FORMA ALARMU: seria kilku jednosekundowych sygnałów dźwiękowych.

ŹRÓDŁA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH: syrena, dzwonek (ręczny, elektryczny), gwizdek, megafon, radiowęzeł, itp.

ODWOŁANIE ALARMU: wyłączenie przez dyrektora lub osobę przez niego upoważnioną, bezwzględnie po kontakcie i w uzgodnieniu z policjantem dowodzącym działaniami na miejscu zdarzenia.

POWIADAMIANIE: przekazywanie przy użyciu wszelkich dostępnych środków informacji, mających na celu poinformowanie właściwych służb i osób pozostających w strefie zagrożonej o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustąpieniu.

KOMUNIKATY OSTRZEGAWCZE: przekaz słowny za pomocą wszelkich dostępnych środków.

OGÓLNE ZASADY ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW ALARMOWANIA

- nad funkcjonowaniem systemu alarmowania na terenie placówki oświatowej nadzór sprawuje dyrektor placówki,
- sygnały alarmowe przekazywane są za pomocą syren alarmowych mechanicznych i elektronicznych. Syryny rozmieszczone są w punktach, z których uzyskuje się maksymalny zasięg słyszalności na terenie danej placówki oświatowej. Wskazane jest montowanie w budynkach szkolnych odrębnej, prostej instalacji alarmowej składającej się z kilku, odpowiednio rozmieszczanych syren akustycznych uruchamianych ręcznie, przy wykorzystaniu przycisku. W takim przypadku zaleca się, aby dźwięk syren alarmowych różnił się tonem od dzwonka szkolnego, tym samym był jednoznacznie identyfikowany jako sygnał zagrożenia,
- sygnał alarmowy w sytuacji wtargnięcia napastnika na teren szkoły lub innej placówki oświatowej powinien wyraźnie odróżniać się od sygnału alarmowego wywoływanego zagrożeniem pożarowym,
- decyzję o ogłoszeniu sygnału alarmowego lub komunikatu ostrzegawczego, w przypadku ujawnienia zagrożenia wynikającego z wtargnięcia uzbrojonego napastnika na teren placówki, podejmuje każdy z przeszkolonych i przygotowanych do tego pracowników placówki, wówczas, gdy: takie zagrożenie zauważy, będzie miał podejrzenie, że takie zagrożenie może za chwilę wystąpić lub taką informację o zagrożeniu otrzymał.

ZADANIA DYREKTORA PLACÓWKI OŚWIATOWEJ NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA

- wyznaczenie co najmniej dwóch źródeł alarmowania w różnych miejscach placówki, uwzględniając sposoby alarmowania, gdy nie ma zasilania tj. ustalenie hasła, np.: „NAPASTNIK”, zabezpieczenie sygnałów dźwiękowych modulowanych sprężonym powietrzem,
- wyznaczenie miejsca zbiórki w bezpiecznej odległości od źródła zagrożenia, w miejscu niewidocznym z okien placówki oświatowej,
- wyznaczenie kierunku/drogi ewakuacji – najlepiej od tej strony budynku, która nie posiada okien lub znajduje się za przeszkodą stałą, zza której nie widać zagrożonego budynku,
- w przypadku braku możliwości przeprowadzenia ewakuacji, wyznaczenie miejsca do schronienia się, zabarykadowania. Zaleca się, by odpowiednie pomieszczenia posiadały grube ściany, pełne i otwierające się na zewnątrz drzwi oraz były wyposażone w środki pierwszej pomocy – apteczki, środki łączności dające możliwość przesłania informacji na zewnątrz,
- sprawdzanie, czy zasady postępowania w sytuacji zagrożenia są znane wszystkim pracownikom, czy klucze od drzwi ewakuacyjnych są w miejscu wyznaczonym, itp.,
- organizowanie przeszkolenia pracowników i służby ochrony budynku na wypadek ataku napastnika oraz ćwiczeń bądź instruktaży dla pracowników placówki, uczniów, dzieci,
- ograniczenie osobom nieuprawnionym dostępu do dokumentów i planów sytuacyjnych placówki. Wszystkie te informacje powinny być udostępnione służbom porządkowym – Policji, Państwowej Straży Pożarnej itp.,
- systematyczne prowadzenie realistycznej oceny stanu zabezpieczeń przed uzbrojonym napastnikiem.

OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW PLACÓWKI OŚWIATOWEJ ZWIĄZANE Z WPROWADZENIEM „ZASAD ALARMOWANIA I POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA”

- zapoznanie się z rodzajami alarmów, komunikatów ostrzegawczych i sygnałów alarmowych, numerami telefonów służb ratowniczych i porządkowych,
- ćwiczenie umiejętności posługiwania się technicznymi środkami alarmowania i powiadamiania oraz znajomość miejsca ich rozmieszczenia w danej placówce,
- dysponowanie numerami telefonów do kierownictwa placówki (dyrektora, zastępcy dyrektora, innych osób funkcyjnych),
- okresowe zapoznawanie się z instrukcją przeciwpożarową, planami ewakuacji oraz innymi instrukcjami i planami dotyczącymi m.in. rozmieszczenia głównych wyłączników energii elektrycznej, hydrantów, systemów alarmowych oraz posiadanie umiejętności posługiwania się nimi w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej.

Rekomendujemy, by plany ewakuacji, dokumenty, rzuty pomieszczeń zostały przekazane w formie elektronicznej do komórek ds. bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego jednostek samorządu terytorialnego, gdzie byłyby składowane i udostępniane odpowiednim służbom.

POWIADAMIANIE SŁUŻB RATOWNICZYCH O WTARGNIĘCIU UZBROJONEGO NAPASTNIKA

1. Telefoniczne alarmowanie – wybranie numeru alarmowego

112 lub 997,

po zgłoszeniu się dyżurnego operatora spokojnie i wyraźnie należy podać:

- miejsce zdarzenia,
- rodzaj zdarzenia,
- informacje o zagrożeniu życia i zdrowia ludzkiego,
- liczbę napastników,
- opis wyglądu napastników,
- ilość i rodzaj broni (pala długa, krótka, nóż lub inne narzędzie ostre, urządzenia wybuchowe),
- swoje imię i nazwisko,
- numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu.

Po powiadomieniu nie należy przerywać połączenia. Przyjmujący może zażądać dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać.

2. Jeżeli sytuacja nagle się zmieni, należy szybko o tym powiadomić operatora numeru 112 lub 997.

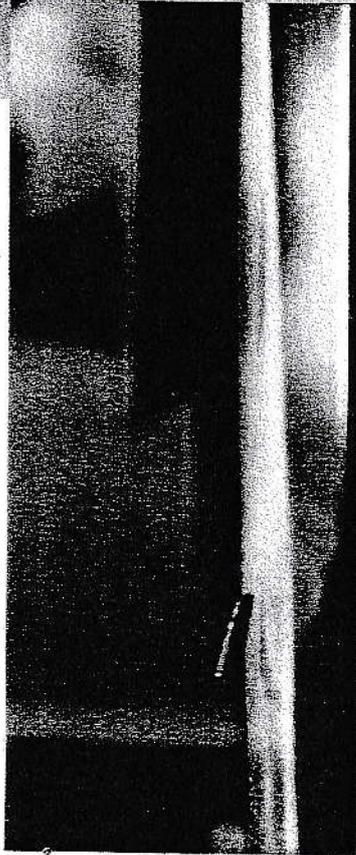
3. Po przybyciu na miejsce służb, jeżeli to możliwe, należy przekazać dodatkowe informacje, tj.:

- ile osób opuściło budynek,
- ile osób zostało w budynku i na jakich poziomach,
- pokazać plany budynku i drogi ewakuacji,
- gdzie ostatnio był widziany agresor,
- czym przyjechał lub skąd przyszedł napastnik.

8

ZASADY POSTĘPOWANIA OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH NA TERENIE PLACÓWKI OŚWIATOWEJ NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA

1. Ucieczka z zagrożonego rejonu drogą ewakuacji, poza rejon zagrożenia.
2. Ewakuacja tylko w przypadku bezpośredniej bliskości wyjścia, z dala od źródła zagrożenia.

W przypadku zarządzania ewakuacji:

- zostaw wszystkie swoje rzeczy w miejscu, gdzie się znajdują,
  - korzystaj z wyznaczonej drogi ewakuacji,
  - nie korzystaj z wind,
  - po drogach ewakuacyjnych poruszaj się szybko, unikaj blokowania ruchu, zatrzymywania się, czy też gwałtownego napierania na poruszających się z przodu.
- Podczas ewakuacji:
- zachowaj ciszę, spokój, rozwagę,
  - udzielaj pierwszej pomocy w miejscu bezpiecznym, jedynie wtedy, gdy nie ma to wpływu na Twoje bezpieczeństwo,
  - ostrzegaj o niebezpieczeństwie,
  - w przypadku opadów deszczu, śniegu lub panującego zimna, przeprowadź dzieci i młodzież do innego, wcześniej ustalonego obiektu.

9

Jeżeli bezpieczna ewakuacja nie jest możliwa:

- zamknij drzwi,
- zastaw drzwi ciężkim meblem, ławkami,
- wyłącz wszystkie światła,
- wyłącz/wycisz wszystkie urządzenia elektroniczne,
- połóż się na podłodze z dala od drzwi i okien,
- zachowaj ciszę.

Jeżeli jest to możliwe udzielaj pierwszej pomocy poszkodowanym.

Podczas działań służb ratowniczych:

- zachowaj spokój,
- jeżeli nie jesteś pewien, że to służby ratownicze, nie otwieraj drzwi - służby zrobią to same,
- stój się do wszystkich poleceń służb,
- nie trzymaj nic w rękach,
- nie zadawaj pytań podczas ewakuacji,
- unikaj gwałtownych ruchów, alarmujących gestów itp.,
- poddaj się kontroli bezpieczeństwa,
- jeżeli posiadasz istotne informacje o napastnikach lub ofiarach, przekaz je służbom ratowniczym.

WAŻNE NUMERY ALARMOWE:

112 – Centrum Powiadamiania Ratunkowego

999 – Pogotowie Ratunkowe

998 – Straż Pożarna

997 – Policja

992 – Pogotowie Gazowe

Jeżeli nie miałeś możliwości ewakuować się, ukryć albo zabarykadować w pomieszczeniu bezpiecznym, a Twoje życie lub zdrowie są zagrożone w bezpośrednim kontakcie z napastnikiem – **WALCZ**, a jeżeli nie jesteś w stanie podjąć walki - **BLAGAJ O LITOŚĆ**.

Film oraz zasady postępowania na wypadek wtargnięcia napastnika na teren placówki oświatowej są rekomendowane przez Biuro Edukacji Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy i Akademię Obrony Narodowej oraz uzyskały pozytywną opinię Zespołu Zadaniowego – Stałej Grupy Eksperckiej, powołanej w ramach Międzyresortowego Zespołu do Spraw Zagrożeń Terrorystycznych pod przewodnictwem Ministra Spraw Wewnętrznych.